

УДК 159.923:613.86]:005(043.5)

DOI <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2025.1.13>

ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ СОЦІО-ЕМОЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ПРЕДИКТОРА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ БІЗНЕСМЕНІВ

Рибко Аліса Павлівна,

аспірантка кафедри диференціальної і спеціальної психології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
<https://orcid.org/0009-0007-9376-3558>

У статті висвітлено роль соціо-емоційної компетентності (СЕК) як ключового фактора, що сприяє адаптації бізнесменів до високого рівня невизначеності, стресових і кризових ситуацій в екстремальних умовах вітчизняного підприємництва під час війни. Також підкреслено, що життєстійкість та психологічне благополуччя бізнесменів забезпечують їх ефективну діяльність, подальший розвиток підприємства й відновлення економіки країни. Визначено основні компоненти соціо-емоційної компетентності: самосвідомість особистості, емпатія, саморегуляція емоцій, ефективні міжособистісні відносини, відповідальне прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику.

Метою дослідження було проведення емпіричного аналізу проблеми впливу соціально-емоційної компетентності на психологічне благополуччя особистості й емпірична перевірка гіпотези щодо соціо-емоційної компетентності як предиктора психологічного благополуччя особистості на прикладі вітчизняних бізнесменів.

Емпіричними методами дослідження були опитувальник «Соціо-емоційна компетентність (СЕК)» А. О. Шашенкової; методика визначення психологічного благополуччя (ПБ) особистості С. М. Забаровської.

Аналіз емпіричних даних засвідчив наявність чіткої диференціації у профілях соціо-емоційної компетентності та психологічного благополуччя респондентів залежно від рівня залученості до бізнес-середовища і складності управлінських функцій: найвищі показники показали управлінці великого бізнесу; підприємцям ФОП характерні менш стабільні показники як у сфері емоційної регуляції, так і в контексті психологічного благополуччя; власники бізнес-організацій ТОВ продемонстрували помірні показники, перебуваючи між крайніми полюсами, що свідчить про гнучкий, але не завжди послідовний стиль їх самоуправління та соціальної взаємодії.

Результати дослідження емпірично підтверджують, що соціо-емоційна компетентність є важливим психосоціальним утворенням, а також предиктором психологічного благополуччя особистості у сфері бізнесу та підприємництва.

Ключові слова: соціо-емоційна компетентність, психологічне благополуччя, підприємництво, бізнес під час війни, підприємці, бізнесмени.

Rybko Alisa. Emotional competence as a predictor psychological well-being: results of empirical research

The article highlights the role of socio-emotional competence (SEC) as a key factor that contributes to the adaptation of businessmen to a high level of uncertainty, stress and crisis situations in extreme conditions of domestic entrepreneurship during the war. It is also emphasized that the resilience and psychological well-being of businessmen ensure their effective activities, further development of the enterprise and the restoration of the country's economy. The main components of socio-emotional competence are identified: self-awareness of the individual, empathy, self-regulation of emotions, effective interpersonal relationships, responsible decision-making in conditions of uncertainty and risk.

The purpose of the study was to conduct an empirical analysis of the problem of the influence of socio-emotional competence on the psychological well-being of the individual and to empirically test the hypothesis regarding socio-emotional competence as a predictor of the psychological well-being of the individual using the example of domestic businessmen.

The empirical research methods were the questionnaire "Socio-emotional competence (SEC)" by A.O. Shashenkova; the methodology for determining the psychological well-being (PB) of the individual by S.M. Zabarovska.

The analysis of empirical data showed a clear differentiation in the profiles of socio-emotional competence and psychological well-being of respondents depending on the level of involvement in the business environment and the complexity of management functions: the highest indicators were shown by managers of large businesses; sole proprietors are characterized by less stable indicators both in the field of emotional regulation and in the context of psychological well-being; owners of LLC business organizations demonstrated moderate indicators, being between the extreme poles, which indicates a flexible, but not always consistent style of their self-management and social interaction.

The results of the study empirically confirm that socio-emotional competence is an important psychosocial construct, as well as a predictor of an individual's psychological well-being in the field of business and entrepreneurship.

Key words: socio-emotional competence, psychological well-being, entrepreneurship, business during war, entrepreneurs, businessmen.

Постановка проблеми. Сучасний український бізнес функціонує в умовах безпрецедентної нестабільності та підвищених ризиків, спричинених повномасштабним вторгненням РФ в Україну. Ці події мали значний вплив на економіку нашої країни, поставили перед бізнесменами нові виклики й випробування, чинять значний тиск на їх психологічний стан, що потребує від всіх учасників як малого, так і великого бізнесу не лише стратегічної гнучкості, а й значного психологічного ресурсу.

Тому збереження психологічного благополуччя бізнесменів стає критично важливим чинником не лише для їхнього особистого добробуту, а й для стійкості та подальшого розвитку підприємств, а також для відновлення економіки нашої країни.

Під час війни, коли звичні бізнес-процеси руйнуються, а зовнішні чинники стають непередбачуваними, на перший план виходять особистісні якості підприємців та їх розвинена соціо-емоційна компетентність, що дають їм можливість адаптуватися до нових реалій, зберігати стійкість, приймати ефективні рішення, конструктивно взаємодіяти з іншими людьми та підтримувати власне психологічне благополуччя.

Упродовж останніх десятиліть феномени емоційного інтелекту бізнесменів і менеджерів (Д. Гоулман, 2021; С. Г. Дубовик, Т. І. Драбчук, 2014 та ін.) [1; 2]; емоційної компетентності (Д. Гоулман, С. Черніс, 2001; К. Кавалло, Д. Брієнца, 2006; К. Саарні, 2011; Т. П. Чернявська, 2022) [3; 4; 5; 6] та соціо-емоційної компетентності (Р. Боятзіс, Ф. Ратті, 2009; А. О. Шашенкова, 2023) [7; 8] стали об'єктом пильної уваги дослідників у сфері бізнесу та підприємництва.

Зростаючий інтерес до цих концепцій зумовлений розумінням їхньої ключової ролі в забезпеченні ефективної діяльності бізнес-організацій. Підкреслюється, що розвиток соціо-емоційної компетентності сприяє опануванню представниками бізнесу та менеджерським персоналом знань і навичок, необхідних для ефективної взаємодії в різноманітних соціальних контекстах бізнес-діяльності.

До ключових вимірів соціо-емоційної компетентності, що мають безпосередній вплив на бізнес-середовище, належать: самосвідомість (розуміння власних емоцій та їхнього впливу на поведінку), емпатія (здатність розуміти та враховувати емоції інших людей і турбуватися про них), управління емоціями (контроль і регуляція власних емоційних станів), налагодження позитивних міжособистісних відносин (з колегами, клієнтами, партнерами), ефективне розв'язання конфліктних ситуацій, а також відповідальне прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику.

Водночас значний інтерес наукової психологічної спільноти викликає така проблематика: успішність життєдіяльності та професійна реалізація (Ж. П. Вірна, 2014; А. Г. Четверик-Бурчак, 2015) [9; 10]; ефективні стратегії подолання стресу (Р. Лазарус, 2000) [11], адаптивні механізми копінг-поведінки в умовах невизначеності та ризику (Н. В. Родіна, А. С. Фокін, 2021) [12] та загальний рівень психологічного благополуччя працівників (С. М. Забаровська, О. Д. Кресан, 2021; Д. Канеман, Е. Дінер, Н. Шварц, 1999) [13; 14].

Незважаючи на велику кількість наукових робіт, присвячених цій темі, емпіричне дослідження проблеми впливу соціо-емоційної компетентності на психологічне

благополуччя бізнесменів, які працюють у кризових умовах воєнної години в Україні, залишається актуальним.

Метою дослідження є аналіз проблеми впливу соціо-емоційної компетентності на психологічне благополуччя особистості й емпірична перевірка гіпотези щодо соціо-емоційної компетентності як предиктора психологічного благополуччя особистості на прикладі вітчизняних бізнесменів.

Дослідницькі методи:

- науково-теоретичні: порівняльний аналіз та узагальнення наукової літератури з питань вивчення емоційного інтелекту, емоційної компетентності; психологічного благополуччя, ментального здоров'я; соціально-психологічні аспекти підприємницької діяльності та бізнес-діяльності;

- емпіричні – психодіагностика за опитувальником «Соціо-емоційна компетентність (СЕК)» А. О. Шашенкової; за методикою визначення психологічного благополуччя (ПБ) особистості С. М. Забаровської.

Результати дослідження. Емпіричне дослідження проблеми впливу соціально-емоційної компетентності на психологічне благополуччя особистості й емпірична перевірка гіпотези щодо соціо-емоційної компетентності як предиктора психологічного благополуччя особистості на прикладі вітчизняних бізнесменів проводилося на базі Харківського клубу підприємців – Kharkiv Business Club (місто Харків).

Вибірка становила 163 особи, серед яких були підприємці (ФОП), власники бізнес-організацій (ТОВ) та управлінці великого бізнесу.

Емпірична перевірка гіпотези щодо соціо-емоційної компетентності як предиктора психологічного благополуччя була проведена серед трьох груп респондентів, які займаються підприємницькою діяльністю в різних організаційно-правових формах: 1) фізичні особи – підприємці (ФОП, $n = 67$), 2) власники бізнес-організацій (ТОВ, $n = 59$) та 3) управлінці великого бізнесу ($n = 37$).

Для оцінки рівнів розвитку соціо-емоційної компетентності респондентів застосовано опитувальник «Соціо-емоційна компетентність (СЕК)» (А. О. Шашенкова) [8], що містить шість шкал.

Особливості психологічного благо-

получчя респондентів оцінювалися за допомогою методики визначення психологічного благополуччя (ПБ) особистості (С. М. Забаровська) [4], що складається з восьми субшкал, згрупованих у загальний показник.

За результатами проведеного порівняльного аналізу, здійсненого шляхом застосування дисперсійного аналізу (ANOVA), встановлено наявність статистично значущих розбіжностей між досліджуваними групами практично за всіма шкалами обох психодіагностичних методик досліджуваних конструкцій ($p < 0,05$).

Узагальнені результати наведено в табл. 1 (Додаток 1).

Найвищі середні значення за більшістю шкал зафіксовано в управлінців великого бізнесу. Зокрема, за шкалою «Життєві цілі» (ЖЦ) управлінці мали середнє значення 4,38, тоді як власники ТОВ – 4,19, а ФОП – 3,60 ($p = 2,7e-13$).

Аналогічна тенденція спостерігалася за шкалами «Задоволеність життям» (ЗЖ), «Майбутнє» (МБ), «Позитивні емоції» (ПЕ), «Ставлення до себе» (СС) та «Наявність соціальної підтримки» (НСП), що свідчить про більш сформований рівень психологічного благополуччя в осіб, які працюють на вищих управлінських щаблях.

За шкалами опитувальника «Соціо-емоційна компетентність (СЕК)» також спостерігаються виразні міжгрупові відмінності. Так, за шкалою «Соціальне керування» (СК) управлінці великого бізнесу демонструють найвищий показник – 4,19, тоді як у власників ТОВ – 3,89, а у ФОП – 3,39 ($p = 1,25e-14$). Це узгоджується з функціональними завданнями топ-менеджменту, які передбачають організацію взаємодії, делегування, управління командами. Високі бали за шкалою «Самоефективність» (Се) також спостерігаються в цієї групи ($M = 4,43$), що може бути зумовлено впевненістю в особистих компетенціях, накопиченими успіхами та лідерськими якостями.

Аналіз результатів дослідження. Якісний аналіз даних свідчить про те, що найнижчі показники психологічного благополуччя й соціо-емоційної компетентності мають представники мікробізнесу (ФОП). Хоча окремі з них демонструють високий рівень особистісного розвитку,

загалом ця група характеризується меншою передбачуваністю у плануванні, слабшою соціальною залученістю та недостатньо розвинутими механізмами саморегуляції. Особливо це помітно за шкалами «Соціо-емоційне усвідомлення» (С-ЕУ) та «Самокерування» (СК), що мають середні значення 3,71 та 3,55 відповідно – проти 4,16 та 4,05 у топ-менеджерів.

Власники бізнес-організацій ТОВ займають проміжну позицію як за кількісними показниками, так і в контексті змістовного наповнення: з одного боку, вони демонструють доволі високий рівень самосвідомості, впевненості, цілеспрямованості, а з іншого – менш стабільні показники за шкалами, пов'язаними з емоційною регуляцією та соціальною підтримкою.

Отримані дані свідчать про наявність чіткої диференціації у профілях соціо-емоційної компетентності та психологічного благополуччя залежно від рівня залученості до бізнес-середовища та складності управлінських функцій.

Найвищі показники притаманні управлінцям великого бізнесу, що опосередковано підтверджує гіпотезу нашого дослідження: соціо-емоційна компетентність виступає предиктором психологічного благополуччя в умовах професійної діяльності у сфері бізнесу та підприємництва.

Візуалізація результатів предикції соціо-емоційної компетентності щодо психологічного благополуччя представлена на діаграмі (рис. 1).

З рис. 1 видно, що в усіх групах респондентів спостерігається позитивна асоціація між високими показниками соціо-емоційної компетентності та відповідно вищими середніми значеннями психологічного благополуччя, хоча характер цих залежностей не є лінійним, що вказує на складну структуру взаємозв'язків компонентів.

Отримані результати підтверджують гіпотезу щодо соціо-емоційної компетентності, яка виступає значущим предиктором психологічного благополуччя особистості в умовах бізнесу та підприємництва. Зокрема, ключовими компонентами є самоефективність, соціальне керування й емоційне усвідомлення.

З метою виявлення внеску окремих компонентів соціо-емоційної компетентності у формування психологічного благополуччя було проведено множинний лінійний регресійний аналіз. Залежною змінною виступив інтегральний показник психологічного благополуччя, сформований шляхом усереднення оцінок за восьма шкалами відповідної методики. Незалежними змінними (предикторами) стали

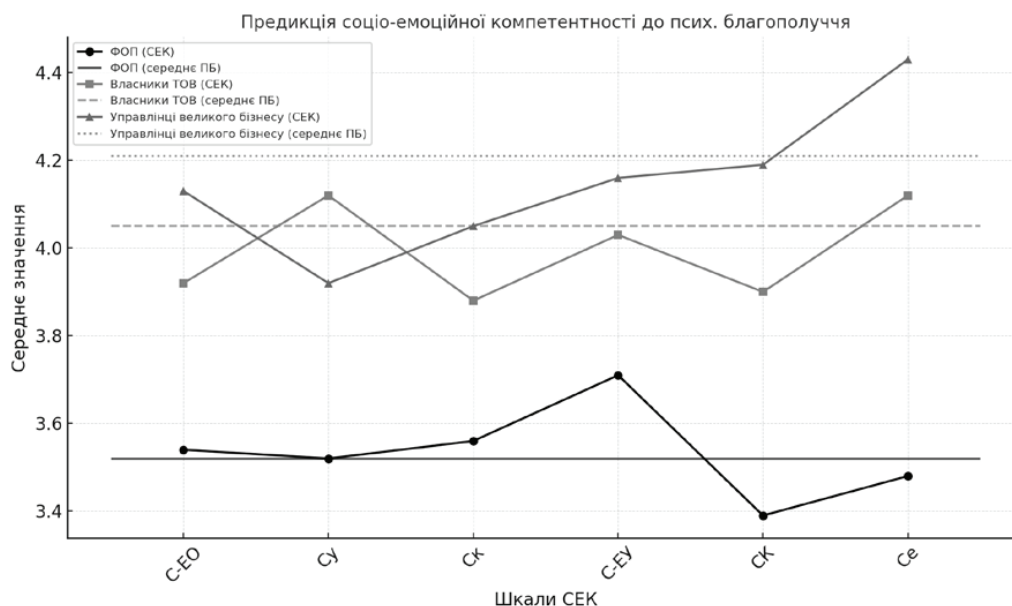

Рис. 1. Результати предикції соціо-емоційної компетентності щодо психологічного благополуччя респондентів

шкали опитувальника «Соціо-емоційна компетентність (СЕК)».

Модель виявила, що найбільший внесок у варіацію загального показника благополуччя забезпечують шкали «Самоефективність» ($\beta = 0,276$), «Соціальне керування» ($\beta = 0,218$) та «Самокерування» ($\beta = 0,180$). Тому в умовах професійної діяльності найбільше значення для збереження психологічного ресурсу має впевненість у власних силах, здатність ефективно взаємодіяти, а також регулювати власні емоції та поведінку.

Менший, але позитивний вплив на психологічне благополуччя також мають шкали «Самоусвідомлення», «Соціо-емоційна обізнаність» і «Соціо-емоційне усвідомлення», що вказує на опосередковану роль когнітивних і перцептивних аспектів у підтриманні суб'єктивного благополуччя.

Загалом отримані результати емпіричного дослідження підтверджують гіпотезу про те, що компоненти соціо-емоційної компетентності виступають значущими предикторами психологічного благополуччя особистості, особливо в контексті управлінської діяльності в умовах бізнесу та підприємництва.

На рис. 2 представлена діаграма, яка демонструє внесок кожної шкали опитувальника «Соціо-емоційна компетент-

ність (СЕК)» у формування психологічного благополуччя.

З рис. 2 видно, що найбільший вплив на психологічне благополуччя особистості мають такі шкали, як «Самоефективність» (Се), «Соціальне керування» (СК), «Самокерування» (Ск).

Це підтверджує, що регулятивні та мотиваційні компоненти соціо-емоційної компетентності є ключовими в підтриманні внутрішнього психологічного ресурсу бізнесменів. За результатами емпіричного дослідження виявлено, що соціо-емоційна компетентність є важливим психологічним ресурсом, який тісно пов'язаний із рівнем психологічного благополуччя особистості в контексті бізнесу, підприємницької діяльності.

Кількісний аналіз за допомогою однофакторного дисперсійного аналізу (ANOVA) дав змогу виявити статистично значущі відмінності між трьома групами досліджуваних (підприємців, ФОП, власників бізнес-організацій, ТОВ, управлінців великого бізнесу) за більшістю шкал опитувальника «Соціо-емоційна компетентність (СЕК)» та методики визначення психологічного благополуччя (ПБ). Найвищі показники спостерігаються в управлінців великого бізнесу, що свідчить про сформованість у них життєвих цілей, емоційної

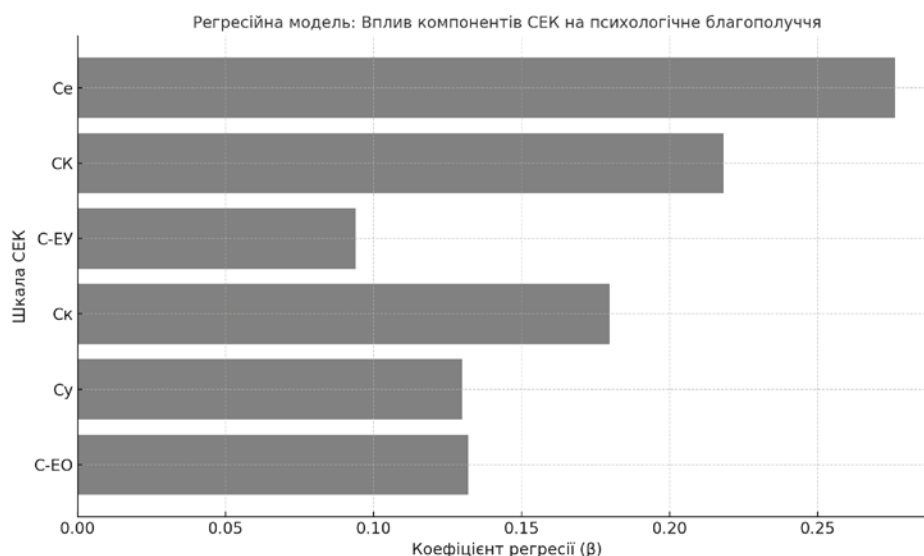

Рис. 2. Діаграма внеску кожної шкали соціо-емоційної компетентності у формування психологічного благополуччя

саморегуляції, соціальної компетентності та впевненості у власних силах.

Якісний аналіз виявив, що підприємці, ФОП, незважаючи на активну професійну діяльність, загалом характеризуються менш стабільними показниками як у сфері емоційної регуляції, так і в контексті психологічного благополуччя. Власники бізнес-організацій, ТОВ, демонструють помірні значення, перебуваючи між крайніми полюсами, що свідчить про гнучкий, але не завжди послідовний стиль самоуправління та соціальної взаємодії.

Регресійний аналіз підтвердив гіпотезу про предиктивний характер соціо-емоційної компетентності щодо психологічного благополуччя. Найбільший внесок у варіацію психологічного благополуччя забезпечують шкали «Самоефективність» ($\beta = 0,276$), «Соціальне керування» ($\beta = 0,218$) та «Самокерування»

($\beta = 0,180$). Ці компоненти виявилися ключовими для збереження й підтримання високого рівня суб'єктивного благополуччя в умовах бізнес-середовища, що потребує від особистості постійної адаптації, відповідальності та здатності до стратегічного планування.

Висновки. Результати дослідження емпірично підтверджують, що соціо-емоційна компетентність є не лише важливим психосоціальним утворенням, але й дієвим предиктором психологічного благополуччя особистості у сфері бізнесу та підприємництва. Це відкриває перспективи для подальших розробок практичних рекомендацій, корекційно-розвивальних програм, орієнтованих на розвиток і підвищення рівня соціо-емоційної компетенції як фактора психологічної стійкості й управлінської ефективності вітчизняних підприємців.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі. Як стати успішним у житті та кар'єрі / пер. з англ. Ю. Шекет. Харків : Vivat. 2021, 528 с.
2. Дубовик С. Г., Драбчук Т. І. Розвиток емоційного інтелекту сучасних менеджерів як умова їх успішної діяльності. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Економіка і менеджмент*, 2014. Вип. 5. С. 8–14.
3. Goleman D., Cherniss C. (eds.). An EI-based theory of performance. The emotionally intelligent workplace. San Francisco : Jossey-Bass, 2001. P. 27–44.
4. Cavallo K., Brienza D. Emotional competence and leadership excellence at Johnson & Johnson: The emotional intelligence and leadership study. *Europe's Journal of Psychology*. 2006. Vol. 2 (1), pp. 286–294.
5. Saarni C. Emotional competence and effective negotiation: the integration of emotion understanding, regulation, and communication. *Psychology and Political Strategies for Peace Negotiation*, F. Aquilar and M. Galluccio, Eds., Springer, New York, NY, USA. 2011. P. 55–74.
6. Чернявська Т. П. Емоційна компетентність як основа професійної успішності. *Психологія та соціальна робота. Одеський нац. університет імені І. І. Мечникова*. 2022. Вип. 1–2 (52–53) С. 131–138.
7. Boyatzis R.E., Ratti F. Emotional, social and cognitive intelligence competencies distinguishing effective Italian managers and leaders in a private company and cooperatives. *Journal of Management Development*. 2009. Vol. 28 (9). P. 821–838.
8. Шашенкова А. О. Апробація опитувальника «Соціо-емоційна компетентність». *Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Психологія*. Вип. 68. Харків. 2023. С. 386–401.
9. Вірна Ж. П. Організація життя позитивної особистості: конструктивна прогностика та професійна успішність. *Наука і освіта*. 2014. № 9. С. 65–71.
10. Четверик-Бурчак А. Г. Механізми впливу емоційного інтелекту на успішність життєдіяльності особистості : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.01. Одеса, 2015. 187 с.
11. Lazarus R.S. Toward better research on stress and coping. *American Psychologist*. Vol. 55 (6), 2000. P. 665–673.
12. Родіна Н. В., Фокін А. С. Копінг-поведінка особистості в ситуаціях невизначеності та ризику. *Габітус*. Випуск 24. Т. 2. 2021. С. 90–95.
13. Забаровська С. М., Кресан О. Д. Методика дослідження психологічного благополуччя особистості. *Психологічний часопис*. Том 7, № 9 (53). 2021. С. 99–107.

14. Kahneman D., Diener E., Schwarz N., eds. *Well-Being: The Foundations of Hedonic Psychology*. New York : Russell Sage Foundation, 1999, 605 p.

REFERENCES:

1. Houlman, D. (2021). *Emotsiinyi intelekt u biznesi. Yak staty uspishnym u zhytti ta karieri [Emotional Intelligence in Business. How to Become Successful in Life and Career]* / per. z anhl. Yu. Sheket. Kharkiv: Vivat. 528 p. [in Ukrainian].
2. Dubovyk, S.H., & Drabchuk, T.I. (2014). Rozvytok emotsiinoho intelektu suchasnykh menedzheriv yak umova yikh uspishnoi diialnosti [Development of emotional intelligence of modern managers as a condition for their successful activities]. *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment*, 5, 8–14 [in Ukrainian].
3. Goleman, D., & Cherniss, C. (eds.). (2001). An EI-based theory of performance. The emotionally intelligent workplace. San Francisco: Jossey-Bass. P. 27–44 [in English].
4. Cavallo, K., & Brienza, D. (2006). Emotional competence and leadership excellence at Johnson & Johnson: The emotional intelligence and leadership study. *Europe's Journal of Psychology*, 2 (1), 286–294 [in English].
5. Saarni C. (2011). Emotional competence and effective negotiation: the integration of emotion understanding, regulation, and communication. *Psychology and Political Strategies for Peace Negotiation*, F. Aquilar and M. Galluccio, Eds., Springer, New York, NY, USA. P. 55–74 [in English].
6. Cherniavska, T.P. (2022). Emotsiina kompetentnist yak osnova profesiinoi uspishnosti [Emotional competence as the basis of professional success]. *Psykhologhiia ta sotsialna robota. Odeskyi nats. universytet imeni I.I. Mechnykova*, 1–2 (52–53), 131–138 [in Ukrainian].
7. Boyatzis, R.E., & Ratti, F. (2009). Emotional, social and cognitive intelligence competencies distinguishing effective Italian managers and leaders in a private company and cooperatives. *Journal of Management Development*, 28 (9), 821–838 [in English].
8. Shashenkova, A.O. (2023). Aprobatsiia opytuvalnyka "Sotsio-emotsiina kompetentnist" [Testing the Socio-Emotional Competence Questionnaire]. *Visnyk KhNPU imeni H.S. Skovorody. Psykhologhiia*, 68, 386–401 [in Ukrainian].
9. Virna, Zh.P. (2014). Orhanizatsiia zhyttia pozytyvnoi osobystosti: konstruktyvna prohnostyka ta profesiina uspishnist [Organizing the life of a positive personality: constructive prognostication and professional success]. *Nauka i osvita*, 9, 65–71 [in Ukrainian].
10. Chetveryk-Burchak, A.H. (2015). Mekhanizmy vplyvu emotsiinoho intelektu na uspishnist zhyttiediialnosti osobystosti [Mechanisms of influence of emotional intelligence on the success of a person's life]. *Candidate's thesis*. Odesa, 187 p. [in Ukrainian].
11. Lazarus, R.S. (2000). Toward better research on stress and coping. *American Psychologist*, 55 (6), 665–673 [in English].
12. Rodina, N.V., & Fokin, A.S. (2021). Kopinh-povedinka osobystosti v sytuatsiiakh nevyznachenosti ta ryzyku [Coping behavior of an individual in situations of uncertainty and risk]. *Habitus*, 24 (2), 90–95 [in Ukrainian].
13. Zabarovska, S.M., & Kresan, O.D. (2021). Metodyka doslidzhennia psykhologichnoho blahopoluchchia osobystosti. [Methodology for researching psychological well-being of an individual]. *Psykhologichnyi chasopys*, 7, 9 (53), 99–107 [in Ukrainian].
14. Kahneman, D., Diener, E., & Schwarz, N., eds. (1999). *Well-Being: The Foundations of Hedonic Psychology*. New York: Russell Sage Foundation, 605 p. [in English].

Додаток 1

Таблиця 1

**Статистично значущі відмінності між групами за шкалами СЕК
і психологічного благополуччя**

Група	Шкала	Середнє	Стандартне відхилення	Медіана	F-критерій	p-значення
Власники ТОВ	ЖЦ	4,186440677966102	0,4344864694209446	4,0	34,864550724803415	0,000000
Управлінці великого бізнесу	ЖЦ	4,378378378378378	0,4916723926983714	4,0	34,864550724803415	0,000000
ФОП	ЖЦ	3,5970149253731343	0,5789149069343679	4,0	34,864550724803415	0,000000
Власники ТОВ	ЗЖ	3,9661016949152543	0,3698136387572405	4,0	51,31630280376035	0,000000
Управлінці великого бізнесу	ЗЖ	4,243243243243243	0,4349588362008399	4,0	51,31630280376035	0,000000
ФОП	ЗЖ	3,3582089552238807	0,5422034879478655	3,0	51,31630280376035	0,000000
Власники ТОВ	МБ	3,9661016949152543	0,2603778219616477	4,0	39,7518943234028	0,000000
Управлінці великого бізнесу	МБ	4,162162162162162	0,3736838766118223	4,0	39,7518943234028	0,000000
ФОП	МБ	3,492537313432836	0,5037175233040656	3,0	39,7518943234028	0,000000
Власники ТОВ	НСП	4,152542372881356	0,4477360414672414	4,0	22,760972284522023	0,000000
Управлінці великого бізнесу	НСП	4,513513513513513	0,5067117097095317	5,0	22,760972284522023	0,000000
ФОП	НСП	3,850746268656717	0,5001130582264307	4,0	22,760972284522023	0,000000
Власники ТОВ	ПЕ	3,915254237288136	0,3845344517644743	4,0	32,566670686174255	0,000000
Управлінці великого бізнесу	ПЕ	4,054054054054054	0,2292434351351256	4,0	32,566670686174255	0,000000
ФОП	ПЕ	3,4328358208955225	0,5286885030364066	3,0	32,566670686174255	0,000000
Власники ТОВ	С-ЕО	3,915254237288136	0,5659333332621902	4,0	19,307646721933025	0,000000
Управлінці великого бізнесу	С-ЕО	4,135135135135135	0,3465834966066908	4,0	19,307646721933025	0,000000
ФОП	С-ЕО	3,537313432835821	0,5023688795899496	4,0	19,307646721933025	0,000000
Власники ТОВ	С-ЕУ	4,033898305084746	0,3198114581908865	4,0	13,158936486380789	0,000005
Управлінці великого бізнесу	С-ЕУ	4,162162162162162	0,3736838766118222	4,0	13,158936486380789	0,000005
ФОП	С-ЕУ	3,716417910447761	0,5981276378746488	4,0	13,158936486380789	0,000005
Власники ТОВ	СК	3,8983050847457625	0,4431437555434442	4,0	39,35983026807691	0,000000
Управлінці великого бізнесу	СК	4,1891891891891895	0,3970612769556579	4,0	39,35983026807691	0,000000
ФОП	СК	3,388059701492537	0,5209322610706232	3,0	39,35983026807691	0,000000
Власники ТОВ	СО	3,915254237288136	0,5013132957102512	4,0	46,44170500043364	0,000000
Управлінці великого бізнесу	СО	4,027027027027027	0,2873718541934519	4,0	46,44170500043364	0,000000
ФОП	СО	3,253731343283582	0,502818829415561	3,0	46,44170500043364	0,000000
Власники ТОВ	СР	3,915254237288136	0,2808936228404367	4,0	15,456516848353068	0,000001

Продовження таблиці 1

Управлінці великого бізнесу	CP	4,054054054054054	0,3287979746107145	4,0	15,456516848353068	0,000001
ФОП	CP	3,626865671641791	0,5174477252333448	4,0	15,456516848353068	0,000001
Власники ТОВ	CC	4,169491525423729	0,4606046390860963	4,0	34,49424864948393	0,000000
Управлінці великого бізнесу	CC	4,324324324324325	0,4745789978762494	4,0	34,49424864948393	0,000000
ФОП	CC	3,537313432835821	0,6112173201019279	4,0	34,49424864948393	0,000000
Власники ТОВ	Се	4,11864406779661	0,4942687305753289	4,0	50,340690804943726	0,000000
Управлінці великого бізнесу	Се	4,4324324324324325	0,5022472023339226	4,0	50,340690804943726	0,000000
ФОП	Се	3,4776119402985075	0,5032683769612476	3,0	50,340690804943726	0,000000
Власники ТОВ	Ск	3,8813559322033897	0,4580598426012232	4,0	11,762948380220871	0,000017
Управлінці великого бізнесу	Ск	4,054054054054054	0,4682085210877941	4,0	11,762948380220871	0,000017
ФОП	Ск	3,5522388059701493	0,6344547191033353	4,0	11,762948380220871	0,000017
Власники ТОВ	Су	4,11864406779661	0,4580598426012232	4,0	22,1840125279888	0,000000
Управлінці великого бізнесу	Су	3,918918918918919	0,4332293707583636	4,0	22,1840125279888	0,000000
ФОП	Су	3,5223880597014925	0,5866755066971003	4,0	22,1840125279888	0,000000

Примітка. У таблиці подано лише ті шкали, за якими виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,05$) між групами: фізичні особи – підприємці (ФОП), власники ТОВ та управлінці великого бізнесу.

Позначення шкал:

- ЖЦ – «Життєві цілі»;
- ЗЖ – «Задоволеність життям»;
- МБ – «Уявлення про майбутнє»;
- НСП – «Наявність соціальної підтримки»;
- ПЕ – «Позитивні емоції»;
- СО – «Ставлення до оточення»;
- СС – «Ставлення до себе»;
- СР – «Здатність до саморегуляції».

Шкали соціо-емоційної компетентності:

- С-ЕО – «Соціо-емоційна обізнаність»;
- Су – «Самоусвідомлення»;
- Ск – «Самокерування»;
- С-ЕУ – «Соціо-емоційне усвідомлення»;
- СК – «Соціальне керування»;
- Се – «Самоефективність».